

Pwogram pou Tibebe ak Timoun
Piti Karolin Dinò
Manyèl pou Paran yo

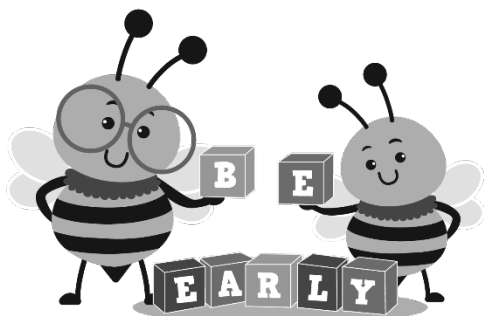

Yon Gid pou Sèvis Pwogram pou Tibebe ak Timoun
piti pou ou menm ak pitit ou a

Kisa Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti nan Karolin di Nò ye?

Chak fanmi vle pou pitit li grandi epi aprann nan tout potansyèl li. Gen enkyetid konsènan devlopman pitit ou a ka yon nouvo eksperyans pou ou antanke yon fanmi e sa ka sanble akablan. Ap gen nouvo moun pou rankontre ak nouvo mo ak tèm pou konprann, men ou pa poukont ou. Li enpòtan pou sonje gen sipò an plas pou ede sa a se yon eksperyans pozitif pou pitit ou a ak fanmi ou. Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a se volontè. Paran yo ka chwazi kontinye nan pwòp ritm yo, sispann detèminasyon kalifikasyon an, oswa retire kò yo nan pwogram nan nenpòt ki lè.

Lwa sou Edikasyon pou Moun ki Andikape yo (IDEA) se yon lwa federal sou edikasyon ki ede ranfòse enpòtans devlopman ak aprantisaj bonè nan jèn timoun. Pati C nan IDEA a asire ke sèvis ak sipò entèvansyon bonè disponib pou tibebe ak timoun piti ki andikape, depi nesans rive nan twa zan, ak fanmi yo. Nan Karolin di Nò, sistèm Pati C IDEA a rele Pwogram pou Tibebe-Timoun Piti. Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a se yon sistèm sipò kowòdone pou fanmi yo pou ede w satisfè bezwen devlopman pitit ou a. Ajans prensipal Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti nan Kawolin di Nò a se Seksyon Entèvansyon Bonè nan Divizyon Byennèt Timoun ak Fanmi Kawolin di Nò a. Nan kominote w la, Ajans Sèvis Devlopman Timoun **yo** (CDSA) administre, sipèvize, epi kontwole pwogram ak aktivite pou Pwogram Tibebe-Timoun Piti a. Gen 16 CDSA atravè eta a ki bay aksè a sèvis Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti. Rezo CDSA sa a sèvi tout 100 konte nan Kawolin di Nò nan zòn kaptaj yon sèl oswa plizyè konte.

Espwa ak rèv pou timoun yo jwenn nan kè fanmi yo. Fanmi an fè yon envestisman tan, emosyon ak finans pou tout lavi. Entèvansyon Bonè ede fanmi yo fè rèv sa yo tounen yon realite.

Ki prensip Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a?

Fanmi yo konnen epi konprann bezwen pitit yo pi byen pase nenpòt lòt moun. Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a bay valè epi konsidere wòl fanmi an kòm yon kle pou siksè entèvansyon bonè a. Se poutèt sa, fanmi an bezwen yon vrè patnè ak manm ekip entèvansyon bonè a. Timoun yo jwenn pi bon sipò nan fanmi an, epi fanmi an jwenn pi bon sipò nan kominote a. Aktivite entèvansyon ki anfòm nan woutin chak jou ou gen plis chans pou ba ou rezilta ou vle pou pitit ou ak fanmi ou.

- *Yo ta dwe konsidere yon timoun kòm yon timoun an premye, olye de yon timoun ki gen "bezwen espesyal".*
- *Menm jan timoun ak fanmi yo ap grandi epi devlope, sipò ak sèvis yo ta dwe chanje tou pou satisfè bezwen ak chwa yo.*
- *Entèvansyon bonè pi benefik lè fanmi yo jwenn sipò pou satisfè bezwen pitit yo nan kontèks aktivite ak woutin famiyal tipik yo.*
- *Timoun ki gen bezwen espesyal yo pi byen jwenn sèvis nan anviwònman ke tout timoun itilize.*
- *Kwayans ak valè famiyal yo enpòtan e yo dwe onore, menm jan ak orijin kiltirèl (relijye, etnik ak rasyal) fanmi an.*
- *Travay ann ekip ant fanmi yo ak founisè sèvis yo enpòtan pou planifye sipò ak sèvis entèvansyon bonè.*

Ki moun ki kalifye pou resevwa sèvis nan Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a?

Pitit ou a ak fanmi ou ka resevwa sipò ak sèvis Pwogram pou Tibebe-Tibebe si pitit ou a gen mwens pase twa zan epi li satisfè kritè pou youn nan de kategori kalifikasyon ki dekri anba a.

Kategori I. Reta Devlopmanal

Etap tibebe ak timoun piti yo pase yo konpoze de diferan konpetans, tankou mache ak pale. Konpetans sa yo, oubyen etap devlopman yo, anjeneral rive nan sèten laj. Pifò timoun devlope konpetans nan yon lòd previzib. Yo trennen kò yo anvan yo mache, epi yo montre dwèt sou ou anvan yo itilize mo pou di ou sa yo vle. Sepandan, li enpòtan pou nou sonje ke chak timoun devlope nan pwòp stil li ak nan pwòp vitès li.

Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a konsidere yon timoun kòm gen yon reta devlopman si li anreta anpil parapò ak lòt timoun ki gen menm laj nan youn oswa plis nan domèn sa yo:

- *Devlopman Kognitif - ladrès panse ak aprantisaj*
- *Devlopman fizik - deplase, wè, tande ak sante*
- *Devlopman Kominikasyon - konprann ak itilize son, jès ak mo*
- *Devlopman Sosyo-Emosyonèl - reponn a moun epi devlope relasyon avèk yo*
- *Devlopman Adaptatif - pran swen tèt ou lè w ap fè bagay tankou manje oswa abiye*

Y ap evalye devlopman pitit ou a atravè plizyè fason, tankou obsèvasyon, rapò paran yo, ak evalyasyon ak evalyasyon pa pwofesyonèl devlopman ki kalifye. Evalyasyon ak evalyasyon yo endividyèl pou adrese bezwen ak enkyetid inik pitit ou a ak fanmi ou.

Kategori II: Kondisyon etabli

Yo konsidere yon timoun gen yon kondisyon etabli si yo dyagnostike li ak yon kondisyon fizik oswa mantal ki gen yon gwo pwobablite pou lakòz yon reta devlopman. Kèk egzanp yo enkli sèten maladi jenetik, maladi newolojik, nesans prematire grav, pwoblèm vizyon, pèt tande oswa otis.

(Deskripsyon ki anwo yo se rezime epi yo pa yon definisyon konplè sou kategori kalifikasyon yo. Ou ka jwenn plis enfòmasyon lè w mande Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè w la nan CDSA w la oubyen nan men www.ncdhhs.gov/itp-beearly.)

Kijan yo deside si pitit mwen an kalifye?

Lè yo refere pitit ou a bay NC ITP a, yo ka detèmine kalifikasyon li nan de fason:

1. Yo ka itilize dosye medikal oswa lòt dosye yon timoun pou etabli kalifikasyon (san pou fè yon evalyasyon sou timoun nan) si dosye sa yo endike ke pitit ou a gen yon reta devlopman oswa yon kondisyon etabli ki ta satisfè kritè kalifikasyon leta a.
2. Si yo pa ka detèmine kalifikasyon pitit ou a atravè yon revizyon dosye medikal oswa lòt dosye, y ap fè yon evalyasyon pou detèmine si pitit ou a kalifye pou pwogram nan.

Evalyasyon yo fèt pa pèsònèl kalifye epi yo gen ladan patisipasyon de oswa plis disiplin oswa pwofesyon separe. Lè w ap fè yon evalyasyon, ou pa ka itilize yon sèl pwosedi pou detèmine si yon timoun elijiblite. Se poutèt sa, evalyasyon pitit ou a ap gen ladan bagay sa yo:

- Administre yon enstriman evalyasyon.
- Entèvyou ak paran(yo) pou jwenn istwa medikal ak devlopman timoun nan.
- Idantifye nivo fonksyonman pitit ou a nan domèn devlopman koyisyon, kominikasyon, sosyo-emosyonèl, adaptasyon, ak devlopman fizik ki gen ladan vizyon ak tandè.
- Rasanble enfòmasyon nan lòt sous tankou lòt moun k ap bay swen ak founisè swen medikal, si sa nesesè, pou konprann nèt fòs ak bezwen inik pitit ou a, epi revize dosye medikal, edikasyonèl oswa lòt dosye.

Yo fè yon evalyasyon timoun ak yon evalyasyon dirije pa fanmi an pou tout timoun ki kalifye yo anvan yo devlope Plan Sèvis Fanmi Endividyalize a (IFSP). Gen plis enfòmasyon sou IFSP a pita nan manyèl sa a. Evalyasyon sa yo fèt pou idantifye fòs ak bezwen inik pitit ou a epi pou idantifye sèvis entèvansyon bonè ki apwopriye pou satisfè bezwen sa yo ansanm ak resous, priyorite ak enkyetid fanmi ou an ki gen rapò ak amelyore devlopman pitit ou a.

Ki sa ki yon Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè?

Yon Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè se kontak prensipal ou nan Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti nan Karolin di Nò. Kowòdonatè a ap travay avèk ou pou jwenn sipò ak sèvis ki satisfè bezwen pitit ou a ak fanmi ou. Pifò fanmi yo kòmanse travay avèk yon Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè le pli vit ke yo refere pitit yo a nan Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a. Lwa federal ak leta yo egzije pou timoun ak fanmi ki resevwa sèvis nan Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti yo gen yon Kowòdonatè Sèvis Entèvansyon Bonè.

Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè ou a ka ede w:

- Konprann dwa ou anba Pwogram NC pou Tibebe ak Timoun piti a
- Deside sou bezwen pitit ou a, chwa ou genyen pou sipò ak sèvis, ak fason pou jwenn sipò ak sèvis sa yo.
- Jwenn sipò ak sèvis jan sa dekri nan Plan Sèvis Fanmi Endividyalize (IFSP) fanmi ou an epi asire dispozisyon ak kalite sèvis sa yo.
- Chèche repons pou kesyon ou genyen sou pitit ou a.
- Pale ak lòt espesyalis ki gen pou wè ak pitit ou a ak fanmi ou.
- Deside ki sipò ak enfòmasyon ou vle, konbyen ou vle, epi kijan ou vle resevwa yo.
- Jwenn resous ki ka itil pou pitit ou ak fanmi ou.
- Planifye ki lè bagay yo bezwen fèt epi deside ki moun ki dwe fè yo.
- Planifye chanjman nan sèvis yo lè w pale sou opsyon yo, vizite nouvo pwogram yo, epi fè plan pou prepare tout moun pou chanjman an, tankou planifikasyon tranzisyon pou sèvis yo lè pitit ou a rive nan twa zan.
- Rezoud nenpòt dezakò ak ekip entèvansyon bonè ou a sou bagay tankou kalifikasyon pou sèvis yo, kalite sèvis yo, ak frè pou sèvis yo.

Kisa yon Plan Sèvis Fanmi Endividyalize (IFSP) ye?

Plan Sèvis Fanmi Endividyalize a, oubyen IFSP, se plan ekri fanmi w lan pou Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a. Li dekri kijan ou menm ak ekip entèvansyon bonè ou a pral travay ansanm pou adrese bezwen yo idantifye pou pitit ou a ak fanmi ou. IFSP a santre sou fanmi an. Sa vle di ou pral yon manm aktif nan ekip la epi ou pral moun ki pral pran desizyon kle nan IFSP a.

IFSP a baze sou enfòmasyon ki soti nan evalyasyon pitit ou a ak sou enkyetid, resous ak priyorite ou idantifye yo. Menm jan ak yon kat wout oswa yon itinerè vwayaj, IFSP a montre kote w prale (rezilta oswa objektif pou timoun ak fanmi an), kijan ak ki lè ou ta ka rive la (sèvis ak delè prevwa), epi ki moun ki prale avè w pou sipò (founisè sèvis, fanmi, zanmi, ak/oswa lòt sipò nan kominote a).

Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè ou a responsab pou eksplike ou IFSP a. Li pral asire ke IFSP a ekri epi li pral reponn nenpòt kesyon ou genyen.

Siyati ou sou IFSP a montre patisipasyon ou ak akò ou avèk plan an. Sepandan, si ou pa dakò ak tout oswa yon pati nan IFSP a, ou gen dwa pataje enkyetid ou yo epi mande chanjman. Ou ka aksepte oswa refize nenpòt oswa tout sèvis yo sijere ou. Ou ka sispann yon sèvis nenpòt ki lè ou vle. Yo dwe ba ou yon kopi IFSP a apre yo fin ranpli epi siyen li.

Yo revize IFSP ekri a chak sis mwa. Sepandan, bezwen ak resous ou yo ka chanje pi souvan. Ou ka mande yon mizajou oswa yon revizyon IFSP ou a nenpòt ki lè.

Ki moun ki pral patisipe nan devlopman IFSP pou fanmi nou an?

Ou menm ak ekip IFSP ou a ap travay ansanm pou devlope plan nou an epi pou dakò sou nenpòt sèvis ak sipò ki pral pi byen satisfè bezwen pitit ou a epi ki anfòm ak woutin fanmi ou. Moun ki dwe patisipe yo se:

- *Ou menm (youn oubyen toulede paran, gadyen legal, paran adoptif oubyen paran ranplasan)*
- *Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè ou a*
- *Manm ekip evalyasyon ou an*
- *Jan sa apwopriye, founisè sèvis entèvansyon bonè pou ou menm ak pitit ou a*

Ou ka envite lòt moun pou fè pati ekip IFSP ou a, tankou lòt manm fanmi oswa yon defansè oswa yon moun ki pa nan fanmi ou.

Ki sèvis ki disponib pou pitit mwen ak fanmi mwen?

Gen plizyè kalite sipò ak sèvis ki disponib atravè Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a. Gen kèk ki sèvis obligatwa. Sa vle di Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a dwe rann yo disponib si yo enkli nan IFSP ou a.

Sèvis ki obligatwa yo enkli:

Aparèy ak Sèvis Teknoloji Asistans

Sèvis Odyoloji

Fòmasyon famiyal, konsèy, ak vizit lakay

Sèvis Sante

Sèvis medikal yo

Sèvis Enfimyè

Sèvis Nitrisyon

Terapi okipasyonèl

Terapi fizik

Sèvis Sikolojik

Sèvis Kowòdinasyon Sèvis

Langaj Siy ak Langaj Siyal

Sèvis Repi

Sèvis Travay Sosyal

Sèvis Enstriksyon Espesyal/Reyabilitasyon nan Kominote (CBRS)

Sèvis Patoloji Langaj ak Lapawòl

Transpò ak depans ki gen rapò

Sèvis Vizyon

Gen lòt sèvis ki ka nan lis sou IFSP ou a, men lalwa pa egzije pou Pwogram NC pou Tibebe ak Timoun Piti a bay yo. Kowòdinatè Sèvis Entèkansyon Bonè ou a ka ede ou jwenn epi jwenn aksè a sèvis sa yo. Men kèk egzanp lòt sèvis yo rekòmande pafwa:

- *Gadri Timoun*
- *Vizit pou Timoun ki an sante*
- *Konsèy Jenetik*
- *Pwogram WIC (Fanm, Tibebe, ak Timoun)*

Dwa Fanmi w yo

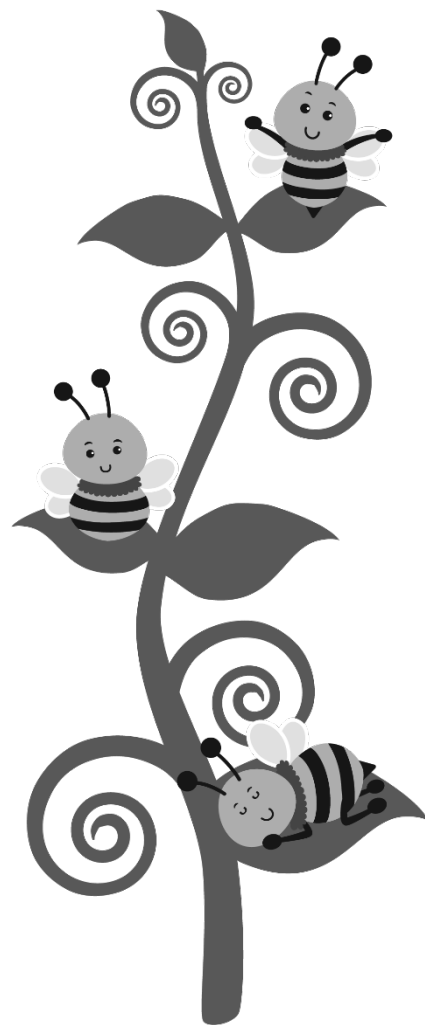
Tanpri gade manyèl "Avi sou Dwa Timoun ak Fanmi" an, ki pral dekri dwa ou yo, epi eksplike tou ke ou gen dwa pou yo notife w sou garanti pwosedi espesifik anba Pwogram NC pou Tibebe ak Timoun Piti a. Garanti pwosedi sa yo se pwoteksyon ou ke ou pral moun ki pral pran desizyon prensipal la epi ke ajans entèkansyon bonè yo pral swiv pwosedi ki nesèsè yo.

Kisa Planifikasyon Tranzisyon ye?

Fanmi ou ka satisfè ak sipò ak sèvis ou menm ak pitit ou resevwa nan Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a. Pandan pitit ou a ap pwoche bò laj twa zan, li ka difisil pou l panse a yon chanjman oswa yon tranzisyon. Planifikasyon pou tranzisyon an se yon pwosesis kontinyèl epi li fèt nan plizyè fason diferan, tankou atravè diskisyon enfòmèl ak reyinyon pwograme. Kowòdinatè Sèvis Entèkansyon Bonè ou a ap gide ou nan pwosesis planifikasyon tranzisyon an epi li pral fasilite devlopman yon Plan Tranzisyon alekri pou enkli nan IFSP fanmi ou an.

Aktivite planifikasyon tranzisyon yo gen ladan:

- *Diskisyon ak koleksyon enfòmasyon sou opsyon pou plasman, sèvis ak sipò nan lavni nan kominote w la.*
- *Ede nan prepare ou menm ak pitit ou a pou chanjman nan sèvis yo.*
- *Bay lòt founisè sèvis enfòmasyon sou pitit ou a (tankou rapò evalyasyon ak evalyasyon, ak IFSP), avèk konsantman alekri ou.*

Pwogram Tibebe-Timoun Piti Etap pa Etap

Sa a se yon apèsi sou etap fanmi ou ka pran pandan yo nan Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a.

Premye
Pa yo:
Kòmanse

1. Referans

- **Nenpòt moun, menm yon paran**, ki gen enkyetid konsènan pitit ou a ka refere l bay Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti a.
- Ou ka fè referans pa telefòn, faks, alekri, oswa an pèsòn bay CDSA lokal la.
- Lè yo resevwa referans lan, y ap asiye yon Kowòdinatè Sèvis Entèvansyon Bonè pou ede fanmi ou.

2. Premye Kontak yo

- Pandan premye kontak ou yo ak yon kowòdinatè sèvis ak lòt anplwaye CDSA yo, y ap poze w kesyon sou pitit ou a, devlopman li, ak istwa medikal li.
- Premye reyinyon sa yo ap ede nou konnen enkyetid ak priorite nou antanke fanmi, fòs pitit ou a kounye a, ak domèn ki bezwen amelyorasyon, ansanm ak siksè ak defi nou ka rankontre pandan woutin chak jou yo.

3. Evalyasyon ak evalyasyon

- Pou nou ka detèmine si pitit ou a kalifye pou sèvis Pwogram Tibebe-Timoun Aje yo, yo ka fè yon evalyasyon sou kapasite aktyèl pitit ou a.
- Enfòmasyon yo rasanble atravè yon evalyasyon ap montre nou fòs pitit ou a ak nenpòt domèn devlopman ki ta ka benefisye de sipò entèvansyon bonè.

Pwochen
etap yo:
Sèvis

4. Plan Sèvis Fanmi Endividalize (IFSP)

- Yon fwa yo jije pitit ou a kalifye pou Pwogram Tibebe-Timoun Piti a, yon kowòdinatè sèvis ap gide devlopman yon IFSP.
- Devlopman IFSP inisyal la dwe fèt nan 45 jou apre referans lan.

5. Livrezon Sèvis yo

- Pitit ou a ap resevwa sèvis yo jan sa dekri nan IFSP a.
- Sèvis ki nan lis nan IFSP a ta dwe kòmanse pa pita pase 30 jou apre fanmi an fin devlope epi siyen IFSP a.

Paran yo ka chwazi kontinye nan pwòp rit yo, sispann detèminasyon kalifikasyon an, oswa retire kò yo nan pwogram nan nenpòt ki lè.

6. Revi IFSP yo

- Ofiramezi bezwen pitit ou a ak fanmi ou ap chanje, sipò ak sèvis yo ka bezwen chanje tou.
- Y ap revize IFSP a omwen chak sis mwa pou asire li toujou koresponn ak priorite ou yo ak bezwen pitit ou a ak fanmi ou.
- Ou ka mande yon mizajou oswa yon revizyon IFSP ou a nenpòt ki lè.

Etap ki pral fet
yo:
Kite Pwogram
nan

7. Tranzisyon

- Timoun yo kite Pwogram Tibebe-Timoun Piti a lè yo pa kalifye pou pwogram nan ankò oswa lè yo gen twa zan.
- Plan tranzisyon yo dekri nan IFSP a.

Pwogram pou Tibebe ak Timoun Piti Karolin Dinò

NC DEPARTMENT OF **HEALTH AND HUMAN SERVICES**

Division of Child and Family Well-Being
NC Infant-Toddler Program (NC ITP)

Eta Karolin di Nò
Depatman Sante ak Sèvis Sosyal
Divizyon Byennèt Timoun ak Fanmi
Seksyon Entèvansyon Bonè

www.ncdhhs.gov

www.ncdhhs.gov/division-child-and-family-well-being

www.ncdhhs.gov/itp-bearly

Yo akòde pèmisyon pou repwodui

Avril 2013 | Jiyè 2019 | Me 2022 | Oktòb 2023 | Jiyè 2024

Depatman Sante ak Sèvis Sosyal pa fè diskriminasyon sou baz ras, koulè, orijin nasyonal, sèks, relijyon, laj oswa andikap nan anplwa oswa nan dispozisyon sèvis.